

Jag återvänder till min framtids huvudstad

Skildring av en arbetsvistelse i Helsingfors

"Många fantastiska ting har uppstått ur den ensamma staden: sådant som har skapats i ensamhet, men också sådant som fungerar som motvikt till ensamheten."

(Olivia Laing, "Den ensamma staden om konst ensamhet och överlevnad")

Genom programmet Artist Residency Swap har jag blivit erbjuden att bo och arbeta i Helsingfors under en kortare period i maj, i utbyte mot att jag samtidigt upplåter min egen ateljé i Bygdeträsk åt regissören vars hem jag ska få låna. Antti anländer några dagar innan jag åker, så jag hinner ta emot honom när han kommer. Det känns lite extra spännande eftersom han samtidigt blir den första gästen i residensprogrammet AiR Bygdeträsk som jag nyligen har startat.

Jag anländer till Helsingfors strax före klockan nio på kvällen på Valborgsmässoafton. En högtid som uppenbarligen firas grundligt med studentmössor, ballonger, struvor, mjöd och gärna rikliga mängder alkohol av våra grannar i öst. Jag promenerar nyktert och försynt genom uppståndelsen med min skramlande rullväska från Centralstationen till stadsdelen Berghäll, eller Kallio som den heter på finska, där jag ska bo.

Det något bryska första intrycket ersätts snart av ett nära nog obrutet tillstånd av stilla synkronicitet; nästan allt jag ser, läser, lyssnar på eller talar om verkar på något sätt höra ihop. De första dagarna spenderar jag ensam med museibesök och vandringar i staden. Jag går på akademiska bokhandeln på Norra Esplanaden och köper essäboken "Den ensamma staden" av Olivia Laing, som får bli min följeslagare under vistelsen.

En dag går jag in i en antikaffär och kommer i samspråk med antikhandlaren som är en vän av konsten. Han har mött många konstnärer genom åren och bland andra Tove Jansson! Bara någon timme tidigare stod jag länge framför en av hennes målningar på konstmuseet Ateneum. Jag stod nära, nära. Så nära att jag kunde känna doften av åldrad oljefärg och se de ojämna upphöjningarna i färgen som penselns drag åsamkat. Som i andakt.

Det här att vara helt ensam på en plats som är en främmande under just dessa förutsättningar känns som en oerhörd lyx. Det är meningen att jag ska arbeta här, men exakt hur arbetet ser ut angår ingen annan än mig. Det är som att ensamheten i sig blir till en form av distans till allt som är och sker runtomkring mig. Jag upplever det nästan som att alla andra rör sig i en egen verklighet som inte riktigt berör mig och som att tiden som omger just mig får en egen takt.

De sista dagarna spenderar jag, i motsats till de första, i socialt sus och dus. Jag besöker Kuvan Kevät som är Bildkonstakademiens masterstudenters examensutställning, gör nya bekantskaper och återser gamla. En kväll besöker jag tillsammans med en vän den offentliga bastun Löyly vid havsstranden på Ärtholmen och vandrar sedan långsamt hem genom natten.

Tillbaka i min vanliga miljö upptäcker jag att jag har svårt att släppa taget om platsen jag just lämnat. Det är som att jag fortsätter höra bruset från dess fors som strömmar fram med vårfloedens raseri. Jag kan känna hur det rinner och snart tar det slut, men den är någon annanstans än här.

VOLYM

Inte där jag är.

Så jag målar.

Text och foto: Sara Forsström

Volym 2018-05-30